

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

02 אוגוסט 2021

לכבוד

חבר הכנסת רם בן ברק

יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת

שלום וברכה

מר אמיר אלשטיין

יו"ר הוועד המנהל

מר יוחנן פלסנר

נשיא

מר ברנרד מרכוס

יו"ר בינלאומי

פרופ' גרהרד קספר

יו"ר המועצה הבינלאומית

חברי הוועד המנהל

פרופ' ורד וניצקי-סרוסי

מר חן ליכטנשטיין

גב' מול מועלם

מר טלי מרידור

עו"ד אבי פישר

ד"ר מיכל צור

מר יוסי קוצ'יק

מר עימאד תלחמי

המועצה הבינלאומית

השופטת רוזלי סילברמן אבלה, קנדה

מר אליוט אברמס, ארה"ב

ד"ר מרטין אינדיק, ארה"ב

גב' אן אפלבוואם, ארה"ב

פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה

השופטת דורית ביניש, ישראל

השופט סטיבן בריי, ארה"ב

השופט סלים ג'ובראן, ישראל

ד"ר איימי גוטמן, ארה"ב

ד"ר ג'וזף ג'ופה, גרמניה

פרופ' רונלד דניאלס, ארה"ב

פרופ' משה הלברטל, ישראל

פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב

פרופ' רוברט מנקין, ארה"ב

פרופ' כריסטוף מרקשיס, גרמניה

השופט אברהם סופר, ארה"ב

מר ברט סטפנס, ארה"ב

פרופ' ארווין קוטלר, קנדה

פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב

פרופ' גבריאלה שלו, ישראל

סגני נשיא

ד"ר ישי ג'סי (ג'סי), פרס, אסטרטגיה

פרופ' קרנית פלוג, מחקר

פרופ' יובל שני, מחקר

עמיתים בכירים

פרופ' איסמעיל אבו סעד

פרופ' תמר הרמן

פרופ' עמיחי כהן

פרופ' יותם מרגלית

מר אבי ניסנקורן

פרופ' דניאל סטטמן

פרופ' יובל פלדמן

פרופ' מרדכי קרמניצר

פרופ' גדעון רהט

ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר

מייסדים

ד"ר אריק כרמון

ד"ר ג'ורג' שולץ (1920-2021)

הנדון: בקשה לקיים דיון גלוי בנושא משבר "פגסוס"

המשבר הבינלאומי בנושא שימושים לרעה לכאורה במוצר המעקב הטכנולוגי "פגסוס" מבית חברת NSO, ממשיך להכות גלים. למשבר יש השלכות רחבות על יחסי החוץ של מדינת ישראל עם ידידותיה – ובראשן ארצות הברית וצרפת; על מעמדן של חברות ישראליות אחרות ותעשיית הסייבר הישראלית כולה; ועל יחסי ישראל וענקיות הטכנולוגיה העולמיות.

השלכות אלה אינן עניינה של מערכת הביטחון בלבד ולא ראוי שיישארו בגבולות השיח שבתוך מערכת הביטחון.

יתרה מזאת, המשבר מראה כי מעבר לשיקולים המהותיים של החוץ והביטחון, מבחינה ארגונית הפיקוח על הייצוא הביטחוני נעשה מאחורי מסך שחור של הסתרה, היעדר כפיפות לחוק חופש המידע ואפילו תוך שימוש בצנזורה הצבאית. כך, הציבור הישראלי איננו יכול לדעת אלו טכנולוגיות המערכת מאשרת למכור, ולמי; מהם השיקולים שנשקלים; ובעיקר - מתי החברות משרתות את המדינה ומתי את עצמן, ומי קובע זאת. גם העירוב בין עבודה עבור מערכת הביטחון וקשרי עבר איתה - נעשה מאחורי מסך זה. הדיון בכל ההיבטים האלה גם הוא איננו דיון בטחוני טהור. זהו דיון בנושאים שלטוניות ובטוהר מידות, במראית עין ציבורית ובשבי רגולטורי.

כאשר הובא לידיעתנו כי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת מתעתדת לקיים דיון בנושא, הפשלנו שרוולים והכנו מסמך מקיף אשר אמור להעניק לכם – חברי הכנסת – רקע מקצועי כדי לקיים את הדיון באופן מעמיק, דווקא בהיבטים שאינם בטחוניים טהורים. לכן, **הופתעתי לגלות כי הוחלט לקיים את הדיון בדלתיים סגורות וללא שהציבור בישראל יוכל לקבל תשובות – המגיעות לו בדיון ובצדק – בנושא הבווער הזה.**

אני קוראת לך לשוב ולשקול את החלטתך. לא ייתכן שמערכת הביטחון תפעל מול NSO ללא שום שקיפות; החברות העוסקות בסייבר איסופי יקימו לעצמן לובי, כפי שהתפרסם בתקשורת, וישפיעו באמצעות כוחן ומיפוי כוחן על מקבלי ההחלטות – ורק הציבור הישראלי לא ידע על כך דבר.

המכון הישראלי לדמוקרטיה

שקיפות היא ערך מרכזי בסוגיות של רגולציה בכלל ובוודאי כשמדובר במפעל אדיר כמו יצוא טכנולוגיות ביטחוניות מישראל החוצה. איננו מצפים לשקיפות מלאה בעולמות האלה, והדבר מובן ומוצדק, אבל המצב הנוכחי נוח מידי לשחקנים ורע לאינטרס הציבורי.

חברי הכנסת חבים לציבור הישראלי פיקוח שקוף על מה שמסתבר להיות משבר בינלאומי משמעותי. כרגע, אין גם מקום ל"סדרה של דיונים": בקרוב מאד הכנסת תצא לפגרה ודחיית הדיונים הבאים כשהמשבר בעיצומו עשויה להיות דחיה לא מוצדקת של הצורך האקוטי בדיון ציבורי בנושא, שהכנסת היא המקום המתאים עבורו.

אני מצרפת כאן שוב את המסמך שהכנו בכדי שיוכל לסייע במתן מסגרת לדיון.

בברכה

גילה אלטשולר

ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר

ראש התוכנית לדמוקרטיה בעידן המידע, המכון הישראלי לדמוקרטיה